

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)

13 december 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week steeg in Infectieradar het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten licht vergeleken met de week ervoor (naar 5,6%). Het aantal deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht (naar 1,1%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag steeg licht (+7%). Het aantal mensen dat zich bij de GGD liet testen stabiliseerde afgelopen week (-4%). In de verpleeghuizen steeg het aantal bewoners met een positieve coronatest sterk (+51%) in de afgelopen week. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 29 november op 0,97 (0,83 - 1,12). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg (+16%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg licht. Er waren 26 IC-opnames (+8%), waar dat vorige week 24 opnames waren.

In week 48 (28 november - 4 december) bleef de landelijk gemiddelde virusvracht in het rioolwater vrijwel gelijk aan die van de week ervoor (+3%). De rioolcijfers waren het hoogst in Amsterdam-Amstelland en Haaglanden. In de eerste helft van week 49 (5-7 december) steeg de landelijk gemiddelde virusvracht (vooralsnog) verder met 12%. De rioolcijfers waren het hoogst in Gelderland-Zuid. In het rioolwater werd de omikronvariant BA.5, met vooral subvariant BQ.1, wederom het meest gedetecteerd. Er werden ook meer recombinanten en BA.2-varianten gevonden, in het bijzonder de BA.2.75 en subvarianten hiervan.

In de kiemsurveillance zagen we de afgelopen periode een toename van BA.4.6, BA.2.75 en BF.7. Daarnaast nam zowel het aandeel van subvariant BQ.1 (inclusief BQ.1.1) als het aandeel van recombinant XBB verder toe. Er zijn geen aanwijzingen dat de subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten. De nieuwste berekeningen wijzen erop dat BQ.1 mogelijk binnenkort dominant wordt in Nederland. Zulke inschattingen kennen altijd onzekerheden. Het zou dus ook kunnen dat meerdere subvarianten, inclusief BQ.1 en XBB naast elkaar blijven rondgaan. Ook kan het zijn dat er weer nieuwe (sub)varianten opkomen.

Conclusie en duiding

Er is nog steeds sprake van verhoogde circulatie van het SARS-CoV-2-virus. Kijkend naar de epidemiologische situatie zien we een lichte stijging ten opzichte van voorgaande week. Het aantal mensen met klachten en het percentage positieve testuitslagen steeg licht. In het rioolwater is een stabilisatie te zien met een lichte stijging in de tweede helft van week 49. In de verpleeghuizen steeg het aantal bewoners met een positieve coronatest sterk en in de ziekenhuizen is een lichte stijging zichtbaar. De nu circulerende omikronsubvarianten zijn nog steeds niet ziekmakender dan eerder circulerende omikronvarianten.

Advies coronathermometerstand

Zie voor de actuele coronathermometerstand het laatste advies van het Responsteam op 6 december 2022.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week steeg in Infectieradar het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten licht vergeleken met de week ervoor (naar 5,6%). Het aantal deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) steeg licht (naar 1,1%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag steeg licht (+7%). Het aantal mensen dat zich bij de GGD liet testen stabiliseerde afgelopen week (-4%). In de verpleeghuizen steeg het aantal bewoners met een positieve coronatest sterk (+51%) in de afgelopen week. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 29 november op 0,97 (0,83 - 1,12). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg (+16%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC steeg licht. Er waren 26 IC-opnames (+8%), waar dat vorige week 24 opnames waren.

B) Rioolwatersurveillance

In week 48 (28 november - 4 december) bleef de landelijk gemiddelde virusvracht in het rioolwater vrijwel gelijk aan het gemiddelde van week 47. Dit steeg namelijk zeer licht met 3%, naar een waarde van 1063 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren het hoogst in Amsterdam-Amstelland en Haaglanden, en stegen het meest in Gelderland-Zuid (45%). In de eerste helft van week 49 (5-7 december) steeg de landelijk gemiddelde virusvracht (vooralsnog) verder met 12%, naar een waarde van 1187 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. De rioolcijfers waren met name hoog in Gelderland-Zuid, en veruit de sterkste stijging vond plaats in Zeeland (107%).

In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 48) was de omikronvariant BA.5 met subvarianten het meest prevalent, vooral de BQ.1-variant werd veelvuldig gedetecteerd. Specifieke mutaties voor de BA.2-variant en in het bijzonder BA.2.75 en subvarianten hiervan zoals BN, BM en CH werden in toenemende mate gevonden. Ook werden steeds vaker recombinanten gedetecteerd, zoals XAS, XBB en XBE.

C) Kiemsurveillance/virusvarianten

Sinds het begin van 2022 zien we vooral veel verschillende varianten rondgaan die allemaal bij de omikronfamilie horen. De subvarianten BA.1 t/m BA.5. Maar ook binnen deze subvarianten zien we weer veranderingen ontstaan. Dit zien we ook in het buitenland.

Sinds juni is BA.5 verantwoordelijk voor de meeste besmettingen. De afgelopen periode zagen we een toename van BA.4.6, BA.2.75 en BF.7. Recent groeit echter het aandeel van subvariant BQ.1 (inclusief BQ.1.1). Recombinant XBB neemt ook toe. Er zijn nu geen aanwijzingen dat de subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

De nieuwste berekeningen wijzen erop dat BQ.1 mogelijk binnenkort dominant wordt in Nederland. Zulke inschattingen kennen altijd onzekerheden. Het zou dus ook kunnen dat meerdere subvarianten, inclusief BQ.1 en XBB naast elkaar blijven rondgaan. Ook kan het zijn dat er weer nieuwe (sub)varianten opkomen.